

Hr Erkki Keldo
Majandus- ja tööstusminister
Majandus- ja
Kommunikatsiooniministeerium
Suur-Ameerika 1
10122 TALLINN

Teie 25.05.2026 nr 2-2/1864-1

Meie 8.06.2026 nr 2.1-1/113-1

ITL-i tagasiside tehisarude kasutuselevõtmise osaku toetuse määruse eelnõule

Eesti Infotehnoloogia ja Telekommunikatsiooni Liit (ITL) on analüüsinud määruse „Tehisarude kasutuselevõtmise osaku toetus“ eelnõud (edaspidi: eelnõu) ja esitab käesolevaga oma küsimused ja ettepanekud.

1. Toetatavate tegevuste täpsustamine

Teeme ettepaneku täpsustada määruse § 6 sõnastuses või seletuskirjas toetatavate tegevuste loetelu ja terminoloogiat. Näiteks:

- §6 lõikes 2 kasutatud terminid ei ole kooskõlas EL tehisarude määrusega (EL) 2024/1689 (Data Act; TI määrus)
 - o Antud lõike punkt 1 kasutab terminit tehisaru kuid TI määrus tehisintellekt.
 - o Antud lõike punkt 2 on sõnastatud: tehisarude integreerimine olemasolevasse tootesse, teenusesse või protsessi. Kas siin on mõeldud tehisintellektisüsteemil põhineva lahenduse lisamist ja integreerimist olemasoleva teenuse parendamiseks?
- § 6 lõikes 2 nimetatud ettevalmistuskulu puhul on ebaselge, kas selleks võib olla ka konsultatsioon, koolitus, eelanalüüs jms. Teeme ettepaneku lisada abikõlblike kulude tüüploetelu, mis hõlmab litsentsi- ja API-tasusid, arendus- ja integreerimiskulusid, konsultatsiooni- ja koolituskulusid ning projektiks vajalikku riistvara. Ühtlasi võiks kaaluda meetme täpsemat suunamist toetuse andmise tingimuste kaudu. Täpsustavaid juhiseid ja KKK-d näidetega võiks EIS kajastada oma kodulehel.

2. Toetuse andmise oodatav tulemus

§ 4 lg 2 toodud oodatav tulemus näeb ette ettevõtte müügitulu kasvu ja lisandväärtuse töötaja kohta suurenemist. Märgime, et müügitulu kasv ei pruugi olla otseses ega lühiajalises seoses tehisarude kasutuselevõttuga, eriti B2B, pika müügitsükli või hooajalise äriloogika korral.

See võib põhjendamatult välistada ettevõtted, kus tehisarü parandab efektiivsust, kvaliteeti või ekspordivõimekust. Palume kaaluda sõnastuse muutmist, näiteks selliselt: „Projekti tulemuslikkust hinnatakse vähemalt ühe järgmise näitaja alusel: müügitulu kasv, kuluefektiivsuse paranemine, tootlikkuse kasv, ekspordikäibe kasv või äriprotsesside automatiseerituse määra tõus. Nimetatud näitajad ei pea esinema kumulatiivselt.”

3. Tähelepanekud seoses toetuse taotlemise, väljamaksete ja edasiste rahastusvõimalustega

- VKE-de vaates on oluline, et taotlusvorm oleks lühike ja lihtne. Liiga mahukas vorm vähendab meetme atraktiivsust, eriti võrreldes halduskoormust vähendavate EL skeemidega. Seetõttu teeme ettepaneku sätestada määruses või lisas taotlusvormi struktuur ja soovituslik maht (nt projektikirjeldus kuni 5–10 lk koos lisadega), rõhutades proportsionaalsust toetuse suurusega.
- Toetust võib saada ühe korra, kuid kas ühes taotluses võib olla mitu lahendust?
- Eelnõu § 17 kohaselt toimub toetuse maksmine pärast lõpparuande kinnitamist. Ettepanek jagada toetuse maksmine kahte osasse nt 70% projekti alguses ja 30% pärast lõpparuande kinnitamist.
- Ärisaladuse kaitse: Konfidentsiaalsuskohustus on eelkõige lepingulise suhte küsimus komisjoni liikmetega, kuid üldine viide määruses või seletuskirjas annaks selles osas taotlejatele vajaliku kindlustunde.
- Meede toetab lühiajalisi katsetusi ja esmaseid kasutuselevõtu projekte, kuid skaleerimine jääb rahastamata. Teeme ettepaneku kajastada EIS-i kodulehel, kuidas käesolev meede haakub edasiste rahastusvõimalustega (nt suurem arendusgrant), et taotlejal tekiks selgus järgmistest võimalikest sammudest.

Loodame, et leiate võimaluse täiendada eelnõud ja selle seletuskirja vastavalt ülaltoodule.

Lugupidamisega

/allkirjastatud digitaalselt/

Doris Pöld
Tegevjuht

Kadri Pungas, kadri.pungas@itl.ee